

ОСТАННІ НОВИНИ

10:55 Частина українців не зможе отримати компенсацію за зруйноване житло: у чому проблема

10:25 У Києво-Печерській лаврі підрахували, скільки коштуватиме відновлення Успенського собору і скільки часу воно займе

09:55 Російського художника-опозиціонера, який малював карикатури на путіна, вбили у Польщі 📺 📰

09:30 40-воротар Кабо-Верде увірвався в історію ЧС: на його сторінці в Instagram коїться неймовірне 📰

09:07 Дрони ворога масовано атакували Балаклію на Харківщині 📺

08:42 Найбільший НПЗ Москви та нафтобаза на Кубані палають після нальоту безпілотників 📺 📰

08:17 Стрільці досягнуть успіху. ▼

«росія зробить усе, щоб переконати нас у тому, що ми програли»: Павло Казарін про те, чому перемога без кордонів 1991 року — не поразка

19:21 — 8 червня 2026

Олександр ЛЕЩЕНКО, «ФАКТИ»

Україна вже п'ятий рік веде війну, але **досі не визначилася, що саме вважати перемогою**. Від кордонів 1991 року до збереження суверенітету — **дискусія про критерії перемоги** стає ключем до того, якою буде країна після війни. Про це в своєму блозі в Facebook **пише військовий та журналіст Павло Казарін**.

«Ми ведемо повномасштабну війну п'ятий рік, але досі не домовилися про те, що вважати перемогою. Хоча саме ця дискусія визначить, якою буде наша країна після війни.

Наші очікування коливалися разом із лінією фронту. У 2022 році росіян вибили з Київської, Чернігівської та Сумської областей, звільнили острів Зміїний, провели Харківський контрнаступ і до кінця року звільнили Херсон. У результаті в 2023 рік ми входили з відчуттям, що сценарій нашої перемоги — це кордони 1991 року. На нього були готові погоджуватися всі, окрім тих, хто вважав сценарієм перемоги розпад рф.

Багато в чому ми стали заручниками власного міфу про війну. Донедавна головною війною континенту була Друга світова — і сценарій її завершення ми мимоволі проєктували на власній досвід. Друга світова була прикладом того, що зло може бути переможене, окуповане й перевиковане. Що зло постає перед судом, платить репарації та рефлексує свої злочини. Досвід середини минулого століття був настільки досконалим, що складно було відмовитися від спокуси накласти старий трафарет на нову історію.

Наступні три роки війна приземлювала наші очікування.

Війна не перетнула меж нашої країни. Бойові дії перейшли у війну на виснаження. Водночас, попри все, ми змогли сточити радянський танковий кулак, що створювався для кидка до Ла-Маншу. Перетворити Чорноморський флот на флотилію. І цюмісяця знищуємо на полі бою більше росіян, ніж російська держава встигає поставити в стрій.

І якщо завтра дійде до заморожування війни по нинішній лінії фронту — ми цілком зможемо записати цей сценарій у формулу нашої перемоги.

У нашій війні нам від початку була відведена роль андердога (Андердог (від англійського underdog) — це людина, команда або країна, яка в якомусь протистоянні, змаганні чи конфлікті має найменше шансів на перемогу — Авт.). Ми були спартанцями, а не персами. Фінською піхотою, а не радянськими дивізіями. Наше завдання від самого початку зводилося до того, щоб не дати ворогу досягти своїх цілей. І якщо Москва розраховувала позбавити нас державності та суверенітету, то збереження і того, й іншого значною мірою визначає переможця в цій війні.

Очевидно, що метою москви був не Сіверськ, не Бахмут і не Маріуполь. Йї завданням був вихід на західні кордони нашої країни — або ж перетворення України на білорусь. І якщо нам вдасться зберегти незалежність і суверенітет — це означає, що цілі вторгнення провалилися. Що москва марно спалила свій військовий ресурс і фінансовий резерв. Що вона розміняла свій вплив і місце на міжнародній арені на те, щоб почати війну, в якій не досягла поставлених цілей. Якщо росія — попри свої розміри, гроші та мобресурс — розбиватиметься об українську оборону, ми зможемо вважати себе переможцями.

Розмови про кордони 1991 року були б доречними, якби ми в цій війні були фаворитом, а не андердогом. Наполягати на повному й беззастережному розгромі противника може той, хто переважає ворога за всіма критеріями. Ми від початку були позбавлені такої опції — а тому в нашій ситуації звільнення окупованих територій може бути лише бонусом до райдера перемоги, а не його основним змістом. Проти нас грає математика: розмір економік і чисельність населення, оборонний бюджет і військове виробництво. У такій ситуації будь-яка спроба прив'язати перемогу до кордонів 1991 року виглядає як знецінення українського армійського подвигу. Або ж як гра на користь ворога.

Тому що дискусія про критерії перемоги має не лише теоретичний вимір, а й цілком практичний.

Країна, яка перемогла у війні, і країна, яка програла — відрізняються до неможливості. Перемога завжди інклюзивна. У неї багато батьків, і під її парасолою знайдеться місце для всіх. Тих, хто воював, і тих, хто працював на оборонку. Тих, хто платив податки, і тих, хто допомагав ВПО. Тих, хто виїхав, і тих, хто залишився. Перемога у війні перетворюється на колективний тріумф, а день перемоги стає підтвердженням суб'єктності нації. Чимось, що дозволяє сказати: «ми досягли» і «ми змогли».

З поразкою все навпаки. Вона запускає процес національної фрустрації. Країна занурюється у пошук винного. Військові звинувачують тил, тил — військових, усі разом — тих, хто виїхав із країни. Євроскепсис стає головним змістом внутрішньої політики — союзників звинувачують у нерішучості, що призвела до поразки. Національна ідентичність слабшає, бо асоціюється з програшем — і їй на зміну починають приходити регіональні версії ідентичності. Відчай і відсторонення стають головною емоцією країни.

Саме з цієї причини, якщо росія не зможе нас перемогти — вона зробить усе, щоб переконати нас у тому, що ми програли. Якщо їй вдасться нав'язати нам свою повістку — то солідарність і синергія стануть головним дефіцитом повосної України. Ми будемо країною resentmentу і внутрішніх окопів. Прекрасна мішень для російського реваншу.

Думка про те, що перемога може бути без кордонів 1991 року, комусь напевно здасться блюзнірською. Але для цього співвідношення ресурсів, армії і капіталів від самого початку мало б бути іншим. Нам же випало воювати проти найбільшої країни на планеті — якій, до того ж, функцію тилу забезпечувала друга економіка світу. Фаворит може дозволити собі ставити максималістські завдання — недосягнення яких тотожне поразці. А претендент ставить ті завдання, які йому під силу — і оцінює результат, виходячи з доступних йому ресурсів.

У післявоєнній битві за опис підсумків війни союзником росії може виявитися внутрішньоукраїнська політична боротьба. Перемога зміцнює не лише позиції нації та армії — а й ситуативно посилює чинну владу. А з цим можуть уже не погодитися політичні конкуренти. Одні зводитимуть старі рахунки. Інші — боротимуться за своє місце під сонцем. І в такому разі у російського трактування підсумків війни може з'явитися український бек-вокал.

Наша країна п'ятий рік складає тест на солідарність. Тестує свою адаптивність і стресостійкість. Усі очікування зводилися до того, що ми програємо вже в перший місяць війни — і тому наш опір дає нам право пишатися собою. Ми переписуємо правила ведення війни, знаходимо асиметричні рішення й досягаємо результатів, яких не було ні в кого. І якщо в підсумку ми зможемо вистояти на полі бою — у нас не буде жодного приводу відмовлятися від перемоги на користь тих, хто захоче її в нас украсти".

Матеріали, розміщені у рубриці «Блоги», відображають власну думку автора та можуть не співпадати з позицією редакції.

Читайте нас у [Facebook](#) 👁 502

◀ До змісту розділу Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

🖨 Друкувана версія ✉ Лист редакторові 🚩 Поскаржитися

f
|
Поділитися
|
0
|
📌
|
Поділитися
|
🐦
|
Твітнути

Українців змусять встановити вдома другий льильник електроенергії: кого це стосується

Як правильно використовувати капсули для прання: помилки та корисні лайфхаки

Стрільцям — «Колесо Фортуни» і несподівані повороти. Терезам — «Закохани» і важливий вибір: Таро-прогноз на літо 2026

Дівам — «Справедливість» та вибір без компромісів. Левам — «Шістка Жезлів» і смак заслуженої перемоги: Таро-прогноз на 16 червня

Новини партнерів

Мапа сайту					
Новини	Світ	Культура	Книга рецептів	Історія сучасності	Іменинники дня
Україна	Пряма лінія	Шоу-бізнес	Люди та звірі	Наука та технології	Гороскоп
Політика	Блоги	Фігурка дня	Життєві історії	Клуб споживачів	Курс валют
Гроші	Спорт	Суспільство	25 років потому	Запитайте у Фактів	ФотоФакти
Події	Футбол	Стиль життя			Погода

Реклама | Передплата | Контакти | Привітання і співчуття | Правила користування сайтом fakty.ua

© 1997—2026 «**Факти та коментарі**»

Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.

Матеріали під рубричками «На правах реклами», «Реклама», а також позначені символом публікуються у якості реклами та мають інформаційно-комерційний характер.